

ROVVILTNEMNDEN I HEDMARK

Protokoll fra møte i rovviltnemnda i Hedmark – 29. januar 2018

Tid og sted: Kl. 10:00- 12:30, Statens hus, Hamar

Til stede:

Fra nemnda:

Arnfinn Nergård, Reidar Åsgård, Berit Haveråen, Jon Anders Mortensson, Per Roar Bredvold

Fra sekretariatet:

Thomas Olstad, Øyvind Gotehus

Tilhørere: Berit Grindflek (Hedmark Bondelag), Ståle Støen (Hedmark Bonde- og småbrukarlag), Marie Skavnes (Mattilsynet)

Referent: T. Olstad

*****

Ståle Støen (Hedmark Bonde- og småbrukarlag) fikk anledning til å holde et kort innlegg før nemnda startet møtet.

Sak 1/18 Behov for revisjon/oppdatering av forvaltningsplanen for rovvilt i region 5

Sekretariatets forslag til vedtak:

Rovviltnemnda har vurdert behovet for revidering av forvaltningsplanen for rovvilt i region 5.

Nemnda vil ikke foreta en revisjon av forvaltningsplanen i 2018. Nemnda anser at det ikke er hensiktsmessig å sette i gang med en revisjon av forvaltningsplanen før det kommer en nærmere avklaring av den pågående evalueringen av den regionale forvaltningen av rovvilt.

Rovviltnemnda anser at det bør foretas rettelser i gjeldende forvaltningsplan der det forekommer feil informasjon i teksten eller på kartet. Rovviltnemnda mener at mindre rettelser kan foretas uten at ny versjon av forvaltningsplanen sendes på høring.

Nemnda ber sekretariatet foreta nødvendige rettelser i forvaltningsplanen slik at informasjon som fremgår i teksten og på kart er i tråd med stortingets vedtak om nytt bestandsmål og ny avgrensning av forvaltningsområdet for ynglende ulv. En ny versjon av forvaltningsplanen legges ut på rovviltnemnda nettside.

Rovviltnemndas behandling:

Sekretariatets innstilling til vedtak ble enstemmig vedtatt med 5 stemmer.

Nemnda ba i tillegg om at sekretariatet utarbeider et kort notat som utgreier om bakgrunnen for avgrensning av forvaltningsområdene i forvaltningsplanen. Nemnda vil senere ta stilling til om det skal tilføyes en spesifisering av hvordan forvaltningsområdene skal forstås. Bakgrunnen er brev fra Stor-Elvdal kommune med spørsmål forvaltningsområde for bjørn.

ROVVILTNEMNDA I HEDMARK

Rovviltnemndas vedtak:

Rovviltnemnda har vurdert behovet for revidering av forvaltningsplanen for rovvilt i region 5. Nemnda vil ikke foreta en revisjon av forvaltningsplanen i 2018. Nemnda anser at det ikke er hensiktsmessig å sette i gang med en revisjon av forvaltningsplanen før det kommer en nærmere avklaring av den pågående evalueringen av den regionale forvaltningen av rovvilt. Rovviltnemnda anser at det bør foretas rettelser i gjeldende forvaltningsplan der det forekommer feil informasjon i teksten eller på kartet. Rovviltnemnda mener at mindre rettelser kan foretas uten at ny versjon av forvaltningsplanen sendes på høring. Nemnda ber Sekretariatet foreta nødvendige rettelser i forvaltningsplanen slik at informasjon som fremgår i teksten og på kart er i tråd med stortingets vedtak om nytt bestandsmål og ny avgrensning av forvaltningsområdet for ynglende ulv. En ny versjon av forvaltningsplanen legges ut på rovviltnemnda nettside.

Sak 2/18 Høringsuttalelse: Forslag til endring i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak

Sekretariatets forslag til vedtak:

Rovviltnemnda støtter direktoratets forslag til endringer i forskrift 1. januar 2013 nr. 3 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak og de forslåtte satsene på kr 7 pr dyr og dag for tidlig nedsanking av sau og kr 7,50 pr dyr og dag for hjemmebeite hele sesongen. Rovviltnemnda anbefaler videre at forskriften definerer antall dager i en normal beitesesong.

Rovviltnemndas behandling:

Reidar Åsgård fremmet forslag til følgende tekst som tillegg til sekretariatets innstilling:
Det forutsettes at økte satser blir fulgt opp ved at Stortinget og Miljødirektoratet bevilger tilsvarende økning i rammebetingelsene fra direktoratet. Rovviltnemnda i Hedmark kan ikke se at beløpet kan hentes ut ved nedskjæring på andre, helt nødvendige, poster.

Sekretariatets innstilling med tillegget fra Åsgård ble enstemmig vedtatt med 5 stemmer.

Rovviltnemndas vedtak:

Rovviltnemnda støtter direktoratets forslag til endringer i forskrift 1. januar 2013 nr. 3 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak og de forslåtte satsene på kr 7 pr dyr og dag for tidlig nedsanking av sau og kr 7,50 pr dyr og dag for hjemmebeite hele sesongen. Rovviltnemnda anbefaler videre at forskriften definerer antall dager i en normal beitesesong.

Det forutsettes at økte satser blir fulgt opp ved at Stortinget og Miljødirektoratet bevilger tilsvarende økning i rammebetingelsene fra direktoratet. Rovviltnemnda i Hedmark kan ikke se at beløpet kan hentes ut ved nedskjæring på andre, helt nødvendige, poster.

ROVVILTNEMNDA I HEDMARK

Sak 3/18 Tilskudd til forebyggende tiltak innenfor sør-samisk tamreindrift 2018

Sekretariatets forslag til vedtak:

Rettslig grunnlag:

Saken er behandlet etter 'Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak' fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning 1. januar 2013. I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinje ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd (...). Rovviltnemnda viser til at tiltaket/tiltakene er rettet mot hold av beitedyr, og anser at tiltakene ikke direkte berører naturmangfoldet, eller berører dette på en negativ måte. Prinsippene i nml §§ 8-12 er derfor ikke vurdert nærmere.

Begrunnelse for vedtaket:

Rovviltnemnda i Hedmark mener at å sikre minst mulig tap av husdyr til rovvilt har høyest prioritet ved fordeling av midler. Tiltak som er effektive mht. å redusere tap må prioriteres på bekostning av tiltak som har usikker eller liten dokumentert skadeforebyggende effekt. Tilskuddsmidlene må benyttes kostnadseffektivt, og det må settes av tilstrekkelig med beredskapsmidler til gjennomføring av akutte forebyggende tiltak. Sør-samisk tamreindrift innebærer utmarksbeite gjennom hele året, og er derigjennom spesielt utsatt for rovviltskader.

Vedtaket:

Den regionale rovviltnemnda i Hedmark setter av inntil kr 50 000,- til forsterket tilsyn i kalvingstida som skadeforebyggende tiltak i den sør-samiske tamreindriften.

Vedtaket er en forskrift og kan ikke påklages, jf fvl § 2 c, jf. § 28.

Rovviltnemndas behandling:

Nemnda vurderte Jon Anders Mortenssons habilitet for behandling av sak 3/18, som omhandler tildeling av midler til forebyggende tiltak i reindriften. Nemnda kom til at Mortensson i denne saken er inhabil. Mortensson deltok ikke i behandlingen av sak 3/18.

Nemnda kom frem til et omforent forslag om å øke midlene som settes av til forebyggende tiltak i reindriften til 75 000kr, samme nivå som tidligere år. Forslaget ble enstemmig vedtatt med 4 stemmer.

Rovviltnemndas vedtak:

Rettslig grunnlag:

Saken er behandlet etter 'Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak' fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning 1. januar 2013. I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinje ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd (...). Rovviltnemnda viser til at tiltaket/tiltakene er rettet mot hold av beitedyr, og anser at tiltakene ikke direkte berører naturmangfoldet, eller berører dette på en negativ måte. Prinsippene i nml §§ 8-12 er derfor ikke vurdert nærmere.

Begrunnelse for vedtaket:

Rovviltnemnda i Hedmark mener at å sikre minst mulig tap av husdyr til rovvilt har høyest prioritet ved fordeling av midler. Tiltak som er effektive mht. å redusere tap må prioriteres på bekostning av tiltak som har usikker eller liten dokumentert skadeforebyggende effekt. Tilskuddsmidlene må benyttes kostnadseffektivt, og det må settes av tilstrekkelig med beredskapsmidler til gjennomføring

ROVVILTNEMNDI I HEDMARK

av akutte forebyggende tiltak. Sør-samisk tamreindrift innebærer utmarksbeite gjennom hele året, og er derigjennom spesielt utsatt for rovviltskader.

Vedtak:

Den regionale rovviltnemnda i Hedmark setter av inntil kr 75 000,- til forsterket tilsyn i kalvingstida som skadeforebyggende tiltak i den sør-samiske tamreindriften.

Vedtaket er en forskrift og kan ikke påklages, jf fvl § 2 c, jf. § 28.

Sak 4/18 Fordeling av midler til ulike typer forebyggende og konfliktdempende tiltak i 2016

Sekretariatets forslag til vedtak:

Rettslig grunnlag:

Saken er behandlet etter 'Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak' fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning 1. januar 2013.

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinje ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd (...).

Rovviltnemnda viser til at tiltaket/tiltakene er rettet mot hold av beitedyr, og anser at tiltakene ikke direkte berører naturmangfoldet, eller berører dette på en negativ måte. Prinsippene i nml §§ 8-12 er derfor ikke vurdert nærmere.

Begrunnelse for vedtaket:

Rovviltnemnda i Hedmark mener at å sikre minst mulig tap av husdyr til rovvilt har høyest prioritet ved fordeling av midler. Tiltak som er effektive mht. å redusere tap må prioriteres på bekostning av tiltak som har usikker eller liten dokumentert skadeforebyggende effekt. Tilskuddsmidlene må benyttes kostnadseffektivt, og det må settes av tilstrekkelig med beredskapsmidler til gjennomføring av akutte forebyggende tiltak.

Vedtak:

Den regionale rovviltnemnda i Hedmark fordeler budsjetttrammen på kr 14 000 000,- på følgende ulike typer forebyggende og konfliktdempende tiltak:

Kap. 1420 post 73, Forebyggende tiltak	Budsjett 2016	Forbruk 2016	Budsjett 2017	Forbruk 2017	Budsjett 2018
Ekstraordinært tilsyn	200 000	212 412	350 000	119 000	200 000
Akutte tiltak	650 000	71 582	600 000	531 098	500 000
<i>Forsinket slipp på beite 2016, gjerding 2017</i>		15 760		27 500	
<i>Akutt tidlig sanking/hjemmebeite</i>		55 822		503 598	
Forberedt tidlig sanking	2 050 000	1 834 879	2 050 000	1 967 976	2 300 000
Utvidet tilsyn i komb. m tidl. sanking	450 000	365 000	500 000	474 000	450 000
Hjemmebeite	5 025 000	5 603 250	6 000 000	5 425 250	5 670 000
Flytting av sau	1 500 000	985 365	1 100 000	1 063 591	1 100 000
Gjerding	250 000	263 000	350 000	653 900	150 000
Gjerdeprosjektene i Trysil/Grue	900 000	900 000	700 000	820 000	700 000

ROVVILTNEMNDEN I HEDMARK

Tekniske tiltak	60 000	245 200	250 000	414 600	30 000
Beredskapsarealer	0	0	0	0	0
Forebyggende tiltak i reindrifta	75 000	75 000	75 000	75 000	50 000
Konfliktdempende tiltak ^A	190 000	275 000	225 000	650 000	600 000
Forskning, utvikling, evaluering	0	150 000	150 000	100 000	100 000
Fellingsvederlag	1 400 000	1 748 165	1 600 000	2 081 733	2 100 000
Diverse	0	20 540	50 000	20 865	50 000
Sum:	12 750 000	12 749 393	14 000 000	14 397 013	14 000 000

^A Ekstra bevilgning fra KMD på kr 360 000 til prosjekt for profesjonalisering av fellingslag i Nord-Østerdal

Sekretariatet kan i samråd med lederen av nemnda foreta omdisponeringer mellom tiltakstypene. Omdisponering av beløp på mer enn kr 500 000,- forutsetter nytt vedtak i nemnda. Justeringer på under kr 100 000,- kan gjøres av sekretariatet med orientering til nemnda i etterkant.

Det settes av midler over kap. 1420 post 21 til kjøp av tjenester som spesifisert i tabell under.

Kap. 1420 post 21, Spesielle driftsutgifter	Budsjett 2016	Forbruk 2016	Budsjett 2017	Forbruk 2017	Budsjett 2018
Kursing av hundemateriell ^B	200 000	123 772	100 000	21 264	100 000
Sum:	12 950 000	12 873 165	14 100 000	14 418 277	14 100 000

^B Faktura på kr 22 136 fra SWDI innkommet for seint og belastes budsjett for 2018.

Fylkesmannen skal legge føringene i forvaltningsplanen for rovvilt til grunn ved vedtak og tilsagn.

Vedtaket er en forskrift og kan ikke påklages, jf fvl § 2 c, jf. § 28.

Rovviltnemndas behandling:

Sekretariatet orienterte om at planleggingsrammene enda ikke var kommet, men at det var gitt signaler fra direktoratet om en budsjetttramme på omtrent samme nivå som forrige år. Ved at de endelige planleggingsrammene fra Miljødirektoratet ikke forelå på vedtakstidspunktet var rovviltnemnda omforent om å legge til grunn en budsjetttramme på kr 14 5000. Begrunnelse for beslutningen utformes av leder på bakgrunn av drøftelser i møtet, og inngår som en del av vedtaket.

Reidar Åsgård foreslo en økning av budsjettposten på tekniske tiltak til 305 000, budsjettposten til akutte tiltak ble foreslått økt til 700 000. Jf. sak 3/18 økes tilskudd til forebyggende tiltak i reindrifta til kr 75 000. Sekretariatets forslag til vedtak med de foreslåtte endringer ble enstemmig vedtatt.

ROVVILTNEMNDEN I HEDMARK

Rovviltnemndas vedtak:

Rettslig grunnlag:

Saken er behandlet etter 'Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak' fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning 1. januar 2013.

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinje ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd (...).

Rovviltnemnda viser til at tiltaket/tiltakene er rettet mot hold av beitedyr, og anser at tiltakene ikke direkte berører naturmangfoldet, eller berører dette på en negativ måte. Prinsippene i nml §§ 8-12 er derfor ikke vurdert nærmere.

Begrunnelse for vedtaket:

Rovviltnemnda i region 5 vil peke på at bevilgningene til forebyggende og konfliktdempende tiltak har gått ned over tid. Dette har skjedd ved at det for region 5 sin del både er nedgang i nominelle kroner, og ved at det ikke er kompensert for kostnadsøkninger/generell prisvekst.

Eksempelvis foreslår Miljødirektoratet nå å øke satsene for hjemmebeite og tidlig nedsanking. For region 5 betyr dette en økning på ca. kr. 300.000 – samtidig som det signaliseres at vi ikke kan forvente økning i bevilgningen av FKT-midler. Nevnte kostnadsøkning er fra sekretariatet innarbeidet i forslag til fordeling av FKT-midler ved at andre poster reduseres tilsvarende.

Rovviltnemnda forventer at nevnte kostnadsøkning blir kompensert, og ønsker i tillegg å avsette en buffer til akutte tiltak. Dette gjør vi hovedsakelig ut fra 2 forhold:

1. Ulvebestanden er økende, og befinner seg langt over Stortingets bestandsmål
2. Direktoratet signaliserer at det ikke vil finnes ytterligere midler til akutte tiltak som vil oppstå som følge av ekstraordinære situasjoner i løpet av beitesesongen.

Rovviltnemnda i Hedmark mener at å sikre minst mulig tap av husdyr til rovvilt har høyest prioritet ved fordeling av midler. Tiltak som er effektive mht. å redusere tap må prioriteres på bekostning av tiltak som har usikker eller liten dokumentert skadeforebyggende effekt. Tilskuddsmidlene må benyttes kostnadseffektivt, og det må settes av tilstrekkelig med beredskapsmidler til gjennomføring av akutte forebyggende tiltak.

Vedtaket:

Rovviltnemnda legger til grunn en budsjetttramme på kr 14 500 000,- fordelt på følgende ulike typer forebyggende og konfliktdempende tiltak:

Kap. 1420 post 73, Forebyggende tiltak	Budsjett 2016	Forbruk 2016	Budsjett 2017	Forbruk 2017	Budsjett 2018
Ekstraordinært tilsyn	200 000	212 412	350 000	119 000	200 000
Akutte tiltak	650 000	71 582	600 000	531 098	700 000
<i>Forsinket slipp på beite 2016, gjerding 2017</i>		15 760		27 500	
<i>Akutt tidlig sanking/hjemmebeite</i>		55 822		503 598	
Forberedt tidlig sanking	2 050 000	1 834 879	2 050 000	1 967 976	2 300 000
Utvidet tilsyn i komb. m tidl. sanking	450 000	365 000	500 000	474 000	450 000
Hjemmebeite	5 025 000	5 603 250	6 000 000	5 425 250	5 670 000
Flytting av sau	1 500 000	985 365	1 100 000	1 063 591	1 100 000
Gjerding	250 000	263 000	350 000	653 900	150 000

ROVVILTNEMNDEN I HEDMARK

Gjerdeprosjektene i Trysil/Grue	900 000	900 000	700 000	820 000	700 000
Tekniske tiltak	60 000	245 200	250 000	414 600	305 000
Beredskapsarealer	0	0	0	0	0
Forebyggende tiltak i reindrifta	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000
Konfliktdepdpende tiltak ^A	190 000	275 000	225 000	650 000	600 000
Forskning, utvikling, evaluering	0	150 000	150 000	100 000	100 000
Fellingsvederlag	1 400 000	1 748 165	1 600 000	2 081 733	2 100 000
Diverse	0	20 540	50 000	20 865	50 000
Sum:	12 750 000	12 749 393	14 000 000	14 397 013	14 500 000

^A Ekstra bevilgning fra KMD på kr 360 000 til prosjekt for profesjonalisering av fellingslag i Nord-Østerdal

Sekretariatet kan i samråd med lederen av nemnda foreta omdisponeringer mellom tiltakstypene. Omdisponering av beløp på mer enn kr 500 000,- forutsetter nytt vedtak i nemnda. Justeringer på under kr 100 000,- kan gjøres av sekretariatet med orientering til nemnda i etterkant.

Det settes av midler over kap. 1420 post 21 til kjøp av tjenester som spesifisert i tabell under.

Kap. 1420 post 21, Spesielle driftsutgifter	Budsjett 2016	Forbruk 2016	Budsjett 2017	Forbruk 2017	Budsjett 2018
Kursing av hundemateriell ^B	200 000	123 772	100 000	21 264	100 000
Sum post 73 og post 21:	12 950 000	12 873 165	14 100 000	14 418 277	14 600 000

^BFaktura på kr 22 136 fra SWDI innkommet for seint og belastes budsjett for 2018

Fylkesmannen skal legge føringene i forvaltningsplanen for rovvilt til grunn ved vedtak og tilsagn.

Vedtaket er en forskrift og kan ikke påklages, jf fvl § 2 c, jf. § 28.

Drøfting av høringsuttalelse: *Oppfølging av anmodningsvedtak om å vurdere lik jakttid for ulv i og utenfor ulvesonen*

Rovviltnemnda drøftet høringsforslag fra Klima- og miljødepartementet om oppfølging av anmodningsvedtak om å vurdere lik jakttid for ulv i og utenfor ulvesonen. Nemnda ble enige om at sekretariatet utformer utkast til hørings svar på bakgrunn av drøftinger i møtet. Utkastet sendes på gjennomlesning til nemnda.

Andre saker:

- Nemnda fastsatte møtekalender for 2018. Møtekalenderen legges ut på nemndas nettsider.
- Rovviltnemnda drøftet forslaget om opprettelse av en uavhengig klagenemnd, slik det fremgår av den nye regjeringsplattformen. Nemnda ønsker å oversende en skriftlig uttalelse om saken til KLD, MDIR og Sametinget. Reidar Åsgård utarbeider et forslag til uttalelse.
- Arnfinn Nergård orienterte kort om møtet med klima- og miljøministeren og landbruks- og matministeren på Gardermoen den 9. januar 2018

ROVVILTNEMNDEN I HEDMARK

- Nemnda har mottatt en henvendelse fra Miljødirektoratet med deres foreløpige vurdering rundt prioritering av ekstraordinære uttak av jerv i region 5 i 2018. Direktoratet har bedt om rovviltnemndas synspunkter. Rovviltnemnda drøftet saken og var omforent om å be direktoratet vurdere å åpne for ekstraordinært uttak av jerv innenfor reinbeiteområdene i Svahken Sijte. Nemnda ba sekretariatet besvare epost med henvendelse fra direktoratet.
  - Mattilsynet inviteres til å holde innlegg på neste møtet
-